

NOTAT Sygeplejersker beskæftiget i og uden for sygeplejefaget 2020

Hovedresultater

- 9 ud af 10 sygeplejersker er beskæftiget inden for sygeplejefaget. Andelen der er beskæftiget uden for faget er steget marginalt i perioden 2009-2020 fra 10 % til 11 %.
- Der er mindre regionale forskelle mellem andelen af sygeplejersker, der arbejder inden for faget. 84 % arbejder inden for sygeplejefaget i Region Hovedstaden, mens andelen er 91 % i region Nordjylland.
- Der er indikationer på at de sygeplejersker, der videreuddanner sig, hyppigere arbejder uden for sygeplejefaget end de sygeplejersker, der ikke har en videreuddannelse.
- Sygeplejerskerne starter typisk karrieren på hospitalerne, men flere forlader denne branche til fordel for andre brancher jo ældre de bliver.
- Flere mandlige sygeplejersker arbejder uden for faget.

9 ud af 10 Sygeplejersker arbejder inden for sygeplejefaget

9 ud af 10 sygeplejersker er beskæftiget inden for sygeplejefaget. Dette fremgår af tabel 1. I perioden 2009-2020 er andelen af beskæftigede sygeplejersker inden for sygeplejens primære fagområder næsten uændret fra 90 % i 2009 til 89 % i 2020. Ser man kun på hospitalerne, er andelen af beskæftigede sygeplejersker faldet en smule fra 59 % i 2009 til 55 % i 2020.

Øvrige dele af sundhedsvæsenet og andre primære brancher inden for sygeplejefaget udgør tilsammen 34 % af alle beskæftigede i 2020. Disse brancher er f.eks. plejehjem, lægeklinikker mv. Endelig viser tabellen, at ca. 1 ud af 10 sygeplejerske arbejder uden for sygeplejefaget i 2020, og der er sket en lille stigning på 1 procentpoint siden 2009.

Tabel 1. Beskæftigede autoriserede sygeplejerskers branchetilhør, 2009, 2019, 2020

	2009		2019		2020	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Inden for fagets primære fagområde, heraf	56.280	90%	64183	89%	64718	89%
... hospitaler	36806	59%	39993	56%	39852	55%
... øvrige sundhedsvæsen	17572	28%	21034	29%	21632	30%
... andre primære brancher	1902	3%	3156	4%	3234	4%
Uden for faget primære fagområde, heraf	6.568	10%	7.812	11%	8201	11%
... beslægtede brancher ¹	2.442	4%	2981	4%	3168	4%
... andre brancher ² inkl. ukendte	4.126	7%	4831	7%	5033	7%
I alt	62.848	100%	71.995	100%	72919	100%

Anm: Beskæftigede omfatter alle beskæftigede inklusiv beskæftigede på barselsorlov eller på sygedagpenge. Der er tale om befolkningen pr 1. januar med arbejdsmarkedsoplysninger november året før.

¹ I 2020 var de hyppigste brancher under kategorien "beslægtede brancher": *Generelle offentlige tjenester, Engroshandel med medicinalvarer og sygeplejeartikler, Engroshandel med læge- og hospitalsartikler*. ² I 2020 var de hyppigste brancher under kategorien "andre brancher": Folkeskoler og anden undervisning. Pga. efterregistreringer er tallene for årene 2009-2019 opdateret. Tallene er lidt lavere end de foregående notater for samme periode. Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS

Regionale forskelle i andele af autoriserede sygeplejersker beskæftiget inden for faget

Mens 84 % af autoriserede beskæftigede sygeplejersker arbejder inden for sygeplejefaget i 2020 i region Hovedstaden, er andelen på 91 % i Region Nordjylland jf. tabel 2.

Det bemærkes, at der er både regionale forskelle i både udbuddet af sygeplejersker (fx alder, køn), men også forskelle på efterspørgselsiden dvs. hvilke typer af jobs, som kan have interesse for sygeplejersker, faktorer som kan tænkes at have betydning for om en sygeplejerske er beskæftiget inden for eller uden for sygeplejefaget i de enkelte regioner. Tolkningen af tallene i tabellen skal derfor også tage højde for de lokale forskelle.

Tabel 2. Fagtilknytning fordelt på arbejdsstedsregion, 2020

	Hovedstaden		Sjælland		Syddanmark		Midtjylland		Nordjylland	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Indenfor fagets primære fagområde, heraf	20397	84%	8143	90%	14037	91%	15423	91%	6710	91%
... hospitaler	12931	54%	4683	52%	8864	58%	9476	56%	3898	53%
... sundhedsvæsen	6642	28%	2958	33%	4416	29%	5165	30%	2443	33%
... andre primære brancher	824	3%	502	6%	757	5%	782	5%	369	5%
Udenfor faget primære fagområde, heraf	3749	16%	897	10%	1336	9%	1530	9%	687	9%
... beslægtede brancher	1766	7%	280	3%	355	2%	488	3%	277	4%
... andre brancher ¹	1983	8%	617	7%	981	6%	1042	6%	410	6%
I alt	24146	100%	9040	100%	15373	100%	16953	100%	7397	100%

¹Inkl. gruppen af sygeplejersker uoplyst/ukendt branchetilhør. Anm.: Samme anmærkning som tabel 1. Ekskl. gruppen med ukendte region. Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS

Sammenhæng mellem videreuddannelse og fagtilknytning

58 % af de autoriserede sygeplejersker uden en formel videreuddannelse¹ arbejder på hospitalerne jf. tabel 3. Blandt de sygeplejersker, der har en videreuddannelse - enten inden for eller uden for sundhedsområdet - gælder det ca. 35 %. De videreuddannede sygeplejersker er altså i langt mindre grad beskæftiget på hospitalerne.

Der er dog stor forskel på i hvilke brancheområder de videreuddannede sygeplejersker i stedet er beskæftiget. 50 % blandt sygeplejersker med videreuddannelser inden for sundhedsområdet er ansat i enten *sundhedsvæsenet* eller *andre primære brancher* mod 33 % blandt de sygeplejersker, der har en videreuddannelse uden for sundhedsområdet.

For sygeplejersker med en videreuddannelse uden for sundhedsområdet, er 32 % beskæftiget uden for sygeplejefaget, mens det tilsvarende kun gælder for 9 % blandt de sygeplejersker, der ikke har en videreuddannelse og 15 % for sygeplejersker med videreuddannelse inden for sundhedsområdet. Typen af sygeplejerskernes videreuddannelser har altså en betydning for både hvor de er beskæftiget, og for om sygeplejerskerne arbejder inden for sygeplejefaget eller ej.

¹ Der ses på sygeplejerskernes højst fuldførte uddannelse. Der kan derfor godt være personer, som kan have fuldført en langvideregående uddannelse før sygeplejeuddannelse. Det vurderes dog kun at gælde få personer i tabellen. Der er ikke en central registrering af sygeplejersker, der fuldfører en specialuddannelse, hvorfor gruppen af videreuddannede sygeplejersker omfatter ikke sygeplejersker med specialuddannelser.

Tabel 3. Fagtilknytning fordelt på højest fuldførte uddannelse blandt beskæftigede, 2020

	Højest fuldførte uddannelse						I alt
	Prof.bach. i sygepleje		Videreuddannelse inden for sundhedsområde		Videreuddannelse uden for sundhedsområde		
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
Indenfor fagets primære fagområde, heraf							
... hospitaler	55.861	91%	5.841	85%	3.016	68%	64.718
... sundhedsvæsen	35.857	58%	2.425	35%	1.570	35%	39.852
... andre primære brancher	18.114	29%	2.602	38%	916	21%	21.632
... andre primære brancher	1.890	3%	814	12%	530	12%	3.234
Udenfor faget primære fagområde, heraf							
... beslægtede brancher ¹	5.735	9%	1.036	15%	1.431	32%	8.202
... andre brancher ²	1.962	3%	508	7%	698	16%	3.168
... andre brancher ²	3.773	6%	528	8%	733	16%	5.034
I alt	61.596	100%	6.877	100%	4.447	100%	72.920

* Ekskl. gruppen af sygeplejersker med uoplyst eller ukendt branchetilhør. Anm.: Samme anmærkninger som under tabel 1.
Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS

Flere mandlige sygeplejersker arbejder uden for faget

I tabel 4 ser vi, at de mandlige autoriserede sygeplejersker har en større tendens til at være beskæftiget uden for faget. I 2020 var 18 % af de mandlige sygeplejersker beskæftiget uden for sygeplejefaget i modsætning til 11 % blandt de kvindelige sygeplejersker.

Mens 55 % af de kvindelige og 56% af de mandlige sygeplejersker arbejder på hospitalerne, så er det især i de øvrige brancher i sundhedsvæsenet, hvor vi ser en stor forskel mellem kønnene. Mens 30 % af de kvindelige sygeplejersker arbejder i de øvrige brancher af sundhedsvæsenet (plejehjem, sundhedsplejen, hjemmehjælp mv.), så arbejder kun 20 % af de mandlige sygeplejersker i disse brancher.

Tabel 4. Fagtilknytning fordelt på køn, 2020

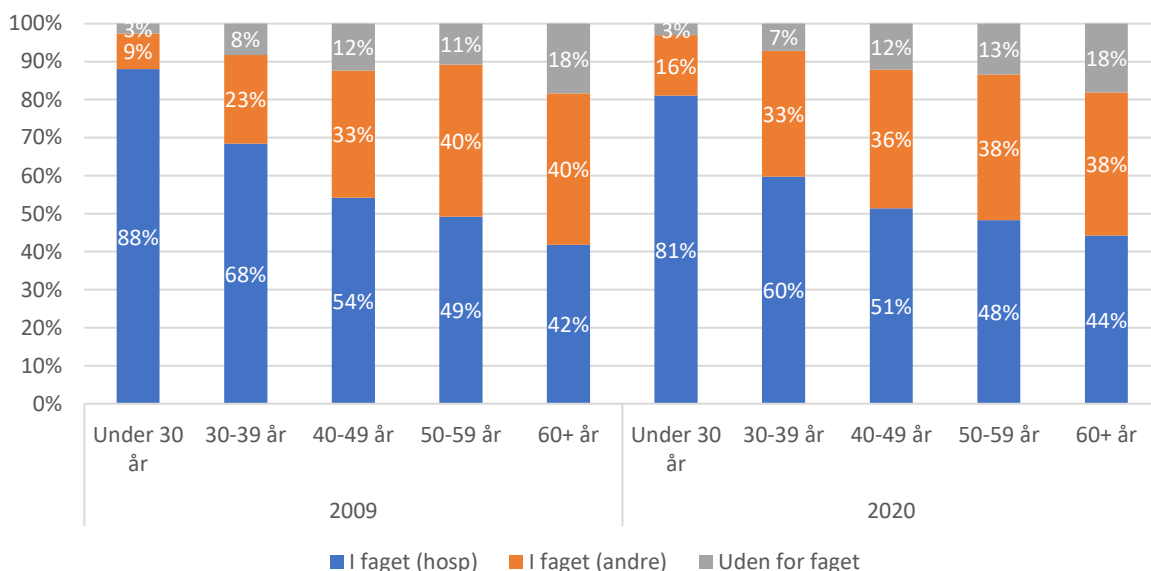
	Kvinder		Mænd	
	Antal (n)	Andel (%)	Antal (n)	Andel (%)
Indenfor fagets primære fagområde, heraf				
... hospitaler	62.119	89%	2.599	82%
... sundhedsvæsen	38.064	55%	1.788	56%
... andre primære brancher	20.982	30%	650	20%
... andre primære brancher	3.073	4%	161	5%
Udenfor faget primære fagområde, heraf				
... beslægtede brancher	7.616	11%	586	18%
... andre brancher ¹	2.876	4%	292	9%
... andre brancher ¹	4.740	7%	294	9%
I alt	69.735	100%	3.185	100%

* Ekskl. gruppen af sygeplejersker med uoplyst eller ukendt branchetilhør. Anm.: Samme anmærkninger som under tabel 1.
Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS

Sygeplejersker forlader sygeplejefaget jo ældre de bliver

Sygeplejerskernes arbejdsliv starter typisk på et hospital. Således er 81 % af alle sygeplejersker under 30 år beskæftiget på hospitalerne i 2020, mens kun 3 % i aldersgruppen er beskæftiget uden for sygeplejefaget. Denne andel har været næsten uændret siden 2009. Jo ældre sygeplejerskerne bliver, jo flere sygeplejersker finder beskæftigelse uden for hospitalssektoren og længere væk fra sygeplejefaget. Således arbejder kun hver anden sygeplejerske i alderen 50-59 år på hospitalerne. Dette betyder også, at hospitalsansatte sygeplejersker er betydeligt yngre end sygeplejersker ansat i andre brancher.

Figur 1. Beskæftigede sygeplejerskers branchetilhør fordelt på branche og alder, 2009 og 2020



Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS

Metodeboks. Definition af branchegruppering

Primære brancher

Primære brancher omfatter sygeplejersker, der arbejder inden for det primære fagområde, der direkte kan henføres til deres funktionsområde; at udføre sygepleje, at lede og koordinere sygepleje, at formidle sygepleje og at udvikle sygepleje. Med andre ord omfatter primær beskæftigelse sygepleje, administration, undervisning og forskning, hvilket finder sted på hospitaler, i det kommunale sundhedsvæsen, på uddannelsesinstitutioner, universiteter m.v. Den primære beskæftigelse inddeles i tre undergrupper: *hospitaler*, *sundhedsvæsen* og *øvrige primære brancher*. Øvrige primære brancher dækker fx hjemmehjælp, plejehjem og døgninstitutioner.

Beslægtede brancher

Beslægtede brancher omfatter sygeplejersker, der arbejder med sundhedsrelaterede organisationer, institutioner eller virksomheder, hvor det ikke er en forudsætning at være sygeplejerskeuddannet, men hvor sygeplejersker kan bidrage med deres faglighed.

Andre brancher

Andre brancher omfatter sygeplejersker, der arbejder helt uden for sygeplejerskernes fagområde som i f.eks. detailhandel, landbrug eller industri uden relation til sygepleje og/eller sundhedsvæsenet.